

Kramérýnsow

Císařské král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1791.

Čro. 30.

W Sobotu

due 23 Čerwence.

Třetí roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Rozličné smyšlené zprawy.

Na den 29 čerwna z Bukarestu dáwa se nám zpráwa, že císařstj Páni Deputyrowani, swobodný Pán z Herbertu a Pan Hrabě Frantissek Esterházy, dostawše od Tureckých wyslanců přímých listů, předce do Čistowa odgeli. Podle této zpráwy také se nám wznáz most wvádí, že přjmějí do toho času obgednáno gest, dokudby bezpečný pozfog vgednán a zawřen nebyl, a meztím časem země s obaui stran před nezpráteľstými wpády, nálety a zágmý lidu náležitě vbezpečeny gsau. — Gakož před krátkým časem oznámeno, že král. Oberstý Deputyrowaný Pan Hrabě Esterházy o powolenj žádal, aby nazpáz

ter z Čistowa odgeti mohl; tato zpráwa nynj se opet potwrzue, a přjčina toho gest, poněwadž se byl s Pruským zplnomocněným wyslancem Hrabětem Luchezyny swadil, za kteranz přjčinau tam dele mešťkati nechce. Zatím wšak předce zůstane w Čistowě tak dlouho, dokud geho Milosti Cysaře mjněnj nazpátek přigde.

Giný list z Bukarestu na den 30 čerwna, a z Krajowy na den 28 téhož toto nám wvádí w známost: Gestě tarozprávka trwa, že náš císařský Kasťaušťý dwůr, pokud Turcy y s Ruským dworem pokoge newěinj, zoti tisíceu wáselečného lidu Rusum na pomoc dáti chce. Z ohledu nassich důležitostí nic nestýssime.

Gg

a newjme, takéti štutečně pokog, či wog-
nu aueb aspon přiměrj k očekáwánj má-
me. Turcy gessťe po tu dobu shromaz-
žduj se na mnohých místech z druhé
strany Dunage, wssak ale chowagj se
tak, že od nich neymenšsio nepřítelstwa
nenj co k obáwánj. Při wssém nasse
naděge neywětšj gest, že štrže šťastný
prospěch Ruské zbraně neywyššj Sultán
swüg meč do posswy schowá. Ney-
wyššj Wezýr na sylu a moc Tatarstěz
ho Chána newjice se spoléhal; nynj ale
y on v Babady 15 hodin cesty od Brail-
lowa na hlavu poražen, a z swého přis-
hodného položenj daleko zabrán gest.
Pokud Rusowé toto místo držeti w sta-
wu budau, tak y neywyššj Wezýr wse-
cken průchod k Warně zamezenj msti
bude. — 3 Fokssan se pisse takto: Ser-
klerstá pěchota z swého kantonu až sem
přitáhla sewssj střelbau; tři kompanye
zůstana w Fokssanech, a ostatních osm
kompanyj do okolních wesnic rozloženo
gest. Seklerstj a Erdedstj husari, a
druhý regiment Walašské pěchoty táhnau
k řece Seretu. Wssecky regimenty po-
třebným počtem koňů k wozům opatřes-
ni gsau, a wálečný lid nynj zase má
takowau zásobu prachu, gakoby znowa
proti nepřítelům tábl.

Také na Bosynštych hranicích shro-
mazduj se Turcy v Derwenty, Liwna
a Bihace, wssak ale ne w takowém počtu,
aby snad co znamenitého wywesti w sta-
wu byli.

3 Bělehradu se pisse na den 6 čer-
wence: Daleko šsiroko ani pohádky nenj
o nepříteli, a wssecko k tomu směřuge,
že po krátkém času o swatém pokogi v-
slyšsime. Wlmo to wssak předce na Bě-

lebradě šsance náležitě se zprawugj ná-
spy dělajj, a welikým počtem střelných
kusů osazugj. Geden djl čaykystů po tu
chwili stogj v Orsowj, druhý w cypu
řečy Sáwy, a šstob s ostatními čaykysty
v Tytela gest pobotomě. Dowáženj
potrawy do Orsowj dosti spěně gde od
ruky, wssak předce ne tak, abychom z
toho nastáwagjcy wálku saudití měli.

3 Semeljna se pisse na den 2 čer-
wence: Dělostřelcy, genž zde pozůstá-
wali, giž dne 28 minslého měsíce se
wssemi nástrogi do Bělehradu odtáhli,
a týmž časem také tam mnoho lodj kau-
lemi naložených připlynulo. Toho dne
regiment Jordy, na 6ti lodjch okolo Ser-
meljna plynul, do Bělehradu přitáhl,
a regiment Langloa gessťe se očekáwá.
Také dnes regiment Karoly z Bělebra-
du táhne do Orsowj, a dne 23 čerwona
tři weliké s maukau, a gedna giná
octem naložená lodj rež do Orsowj ply-
nula. Rakaušté wogsto, kterej nynj
w Walassich stogj, počítá se přes 30 tis-
síců wybraných mužů. — Řekowé zde
za gistoru wyprawugj, že geden wúdce
Mahmuda, brozného muže Bassy Skuz-
tarstého, s čtyřmi tisícy Albanensského
lidu k Widjnu přitáhl. *) Mezy tím o
pokog stále se gedná, a nynj snad předce
gednau wálka k swému skončenj přizde.
Na snažnau žádost Tureckých wysla-
ců cýsarstj Páni Deputyrowanj, Baron
Herbert a Grabě Esterházy, opět se do
Čistoma nawrátili.

*) Podlé giných zpráv předtím w
známost wwedeno bylo, že sám Skuz-
tarstý Bassa — a ne geho gakýs
wúdce — s 10ti tisícy — a ne s
4mi tisícy — k Widjnu přitáhl.

Wzdáz

Wzdálenost míst gest bezpochyby
přičinou, že se lidé náležitě pravdy
dowěditi nemohau; aneb také sami
Turcy prwnj zpráwu o desýti tisý-
cích Albanenstého lidu roztrousili,
tak aby snad gich nepřátele Kusowe
a Kafussané před tímto mužem, ge-
hož vkrutenstwí a laupežnictwí wů-
bec známo gest, tím wětšší hrůzy a
strachu pocýtili.

Škutarstý Bassa tak nazwán gest
od Tureckého města řečeného Škutary
(Isodar, Scorda) w Řecké Fragině w Al-
bani, a leží to město při řece prawené
Bojana. Gest dobře vperwněné, a má
perwný hrad neb cyratel, z kteréhož se
nyněgš Bassa Mahmud před málo lety
Turkům welmi statečně bránil. Gest
sydlo Albanenstého Bassy. Také tam
požístáwá starowěstý neb Řecký Biskup,
kterýž pod Arcybiskupa w Antywaru
přináleží. Obywatele této fraginy wět-
šim dílem Dalmatským gazykem, kte-
rémuž y Čechové snadně porozumjwagi,
rozprávěgj.

Dne 25ho čerwna stala se brozná
newole mezy wogáky od rozdílných re-
gimentů w Belgrade, z kterěz potom y
Kaučinku přišlo, tak syce, že títo nepo-
kognj wogácy y patrollu opowrhli. Sám
polnj Maršaleš Pan Grabě Wallis wlo-
žil se w to, a poručil dwěma kompanyem
pěchoy a půl swadroně husarů wyta-
hnauri, y mezy bogugacy, pokudby hned
od sebe giti nechťeli, ostře střileti. Sfrze
gegich newstupnost přišlo k tomu, že 6
mužů na místě ležeti zůstalo, a mnohém
wíce gich bylo poraněno. Ta různice
stala se z hádanj o přenosť, totiž kte-

řby regiment před druhým předešl měl,
a oba regimenty geg msti chēli.

Š Sabjnowa (Hermanstadt w Se-
dmihradské zemi) na den 5 čerwnce taz-
ro se dáwá zpráwa: Dle listu z Bu-
restu dowědēli sme se, že nasse wogsto
w Walassich polnj leženj má gen gako
pro wyraženj, poněwadž wssudy před
Turky pokoge požíwá. Což se na Tur-
recké straně dělá, wssěcko neywjce smez-
ruge k pokogi. Při nassí straně giž nēz-
gaty čas gest welmi málo Turků, ano
na samé perwnosti Šurčewě nenj (prý)
gich přes 900. Keywyššj Wězýr swē-
mu wogstu dal oznámiti, že pokog s
Kafussany co neydrjwe k swému stawu
přigde; protož aby se gen do leženj me-
zy Brailau a Ssumlau odebrali, a od-
tud aby proti Kusum přihotoweni byli.

Ginj list z Bukarestu prawj, že
nasse wogsto co neydrjwe bljže k Tur-
reckým hranicem pocaufne; gak se ale
zdá, to se stane sfrze zdrawěgšj powě-
trj, ginebychom přičiny newědēli. Dne
23 čerwna Kapitán Bassa s 50ti wáleč-
nými lodjmi a s potřebným počtem bo-
gowného lidu z Sylistrye k Brailu od-
plynul. Tridcet čayek k ostřihánj mostu
y Sylistrye zůstalo; a tyto také co ney-
drjwe odplynau. V Brailu Turcy de-
lagj minye, a s některými giž gsau hoto-
wi. K té práci nočním časem Břestaz-
ny chytagi.

Gistý počestný, kterýž z Turek přes
Widn přigázy, nemůže dosti wyřati
té nauze a bjdý, kteráz w Tureckých
fraginách po městech y wsech panuge,
kudykoli zbrogný lid k wogstu neywyš-
šho Wězýra táhl. Mnozy obywatele
ani wíce kusa kossile na sobe nemagi.

Albanensstij, gež Ali Bassa neywyššimu Wezyrowi přivedl, wšsudy po cestách, ano na poručení swého wůdce, lidi drancowali a plundrowali. Wálečná daň, kterauž Bekowé skládali musy, gest nešštiná; a mimo to předeč Turecký dwůr na penězých weliký nedostatek trpí, tak že Widjnské wogsto za celý rok žádného žoldu nedostalo. Widjnsstij do Brailly neprosto giti nechť, aniž w polí proti Rusům státi, než w tom neywyššibo Wezyra ubezpečili, že se doma proti nepříteli co neystatečněgi brániti budou. Neyproststij Turcy toho přčinu dāwagi, poněwadžby wždycky od Rusů na hlasu byli poraženi. Oni prawi, Moskwě dělali se newiditedlně; když gich tisíc proti Turkům wytráhlo, gich gich 9 tisíc bylo newiditedlných, kterž Turky přepadli, a pak nebylo díwu, že poťazde Turcy na hlavu byli poraženi. Také swým wůdcim winu přičtagi, prawi ce, že byli wětšim dilem Imantati, rogest, poturčenj Křesťané, a ne čistj Turcy; a že wůbec mezy wyššimi negsau žádné wjc sprawedliwé čisté Turecké familie; buď že otec aneb děd byl Imantat, a když přigde k bitwě, že na swé pokolenj zapomenauti nemůž. —

3 Pruska přichází takowé zpráwy, z kterýchž nynj patrněgi widjme, že k žádné wálce w oně straně nesměřuge, a s wálečnými přípravami gde wšsecko tak gaťo lonšého roku, když se Pruský dwůr k Slezskému hranicem chystal. W Prusku regimenty se rozcházegj. Dělostřelcy, genž do Pruska táhnauti měli, dostali poručení na swém místě zůstati, a králowská polnj pakáž z Králowce opět nazpátek do Berlina přigela. Ostatně

se tam odtud piše, že Pruský Obrst Bissowswerder geťo Milosti Cysari přednesl čtwerhásobnj aliancy, totiž mezy Rakaušským, Ruským, Šweydským a Pruským dworem, tak aby tijn prostředkem rozšširowanj francouzského zbauresnj meze vloženy býti mohly. — Tato zpráwa gest owšsem neočekáwaná; wšak ale nyněgšši důležitosti francouzského Krále ponawrhugi nám, že cosy podobného očekáwati můžeme, zwlaště poněwadž se také z Pruska zřecmě piše, že Pruský dwůr, a geťo pomocj y Anglický od prostřednictwí mezy Ruským a Tureckým dworem odstaupiti chćegj.

3 Chornu se piše na den 29 čerwa takto: W těchto dnech gel strz Jordan Anglický a Hollandský rychlý posel z Petrohradu, kterýž bez pochyby poslední snesení nese, že totiž pokog stále trwati bude. Generál Mellendorf před několi dny z Berlina strz Jordan gel do Pruska, a gať slyššme, že nym gdeťauz cestau Pruský Minystr Hrabě Ssilenburk: Behnert, kterýž s sebau má tagnau Radu Pana Papryce od Berlinského dwora. Pokud této zpráwě wěřiti můžeme, w místě tak řečeném Braytenssteynu na Litewských hranicých bude se držeti shromáždenj, ku kterémuž také přigede Anglický zplnomocněný Pan Faulner z Petrohradu, y gini Russtij Páni, a tu se porownánj mezy prawenými dwory wygedná. Že to k žádné wálce nesměřuge, anoběž k zachowanj pokoge, můžeme z toho souditi poněwadž od patalionů, genž okolo Gdanska ležegj, tak y od giných regimentů, a syce od každě kompanye také po 70ti mužjch na dowolenj giti powozleno